

Polska

Części samochodowe kołem zamachowym polskiej gospodarki

2018-02-01 14:56:37

W ostatnich latach Polska, przyciągając znaczące inwestycje zagraniczne w przemyśle motoryzacyjnym, stała się jednym z największych producentów pojazdów, części i podzespołów w Europie Środkowo-Wschodniej.

W 2016 r. polscy producenci części samochodowych, w gronie głównych konkurentów z Europy Środkowo-Wschodniej, uzyskali najwyższą dynamikę sprzedaży eksportowej. Była to sytuacja odwrotna niż w 2015 r., kiedy mimo dwucyfrowego wzrostu, był on wolniejszy niż w Czechach, Słowacji i Węgrzech. W ostatnich latach Polska wyraźnie wyróżniała się w przyciąganiu bezpośrednich inwestycji zagranicznych (fabryki komponentów) do sektora produkującego części samochodowe. Pod względem sprzedaży i usług motoryzacyjnych Polska jest dziś największym rynkiem w całym regionie.

Branża części samochodowych stanowi kluczową gałąź polskiego przemysłu biorąc pod uwagę wartości produkcji, wielkość zatrudnienia, strukturę nakładów inwestycyjnych, jak również udział w eksporcie. Na koniec 2016 roku w Polsce zarejestrowanych było blisko 2,8 tys. podmiotów zaklasyfikowanych jako producenci pojazdów samochodowych, części i akcesoriów motoryzacyjnych oraz przyczep i naczep. Blisko 77% z nich stanowią mikroprzedsiębiorstwa. W tym samym czasie 141,8 tys. podmiotów prowadziło działalność handlową i usługową. Prawie wszystkie z nich zatrudniają mniej niż 9 osób. W Polsce buduje się zdecydowaną większość części i komponentów samochodowych. Ponad 500 firm prowadzi tu działalność w obszarze obróbki mechanicznej (np. wytłaczanie, toczenie, frezowanie, spawanie, zgrzewanie, lutowanie itp.). Kolejne pozycje zajmują producenci nadwozia i elementów je budujących, obróbka powierzchniowa i wgłębna oraz silnik i podzespoły. Wysoka podaż występuje także w obszarze wyposażenia elektrycznego, części metalowych, podwozia. Najwięcej ofert usługowych obejmuje: projektowanie i wykonawstwo (np. druk 3D, formy wtryskowe, narzędzia i oprzyrządowanie, produkcja maszyn i urządzeń technologicznych, produkcja części i podzespołów do maszyn), planowanie i rozwój produktu (np. badania i rozwój, projektowanie i prototypowanie, montaż kompletowanie podzespołów) oraz logistyka (np. transport i spedycja, relokacje, utrzymanie ruchu).

Wśród 30 sklasyfikowanych w rankingu polskich producentów z branży motoryzacyjnej "TOP 30", przygotowanym przez BZ WBK, ponad połowa to firmy wytwarzające części i podzespoły. Wysokie miejsca w zestawieniu zajmują w szczególności te firmy, które dokonały udanej ekspansji na rynki międzynarodowe. Szeroka oferta, atrakcyjne ceny przy dobrej jakości i terminowości wykonania jak również elastyczność, rzetelność, wysokospecjalistyczna wiedza oraz wieloletnie doświadczenie to główne czynniki przemawiające dla zagranicznych kontrahentów do współpracy z rodzimymi firmami. Dzięki nim Polska zajmuje jedną z najwyższych pozycji w obrocie częściami samochodowymi na świecie, odnotowując w 2016 roku nadwyżkę w handlu w

wysokości 7 mld euro. W tym samym okresie komponenty wytworzone w krajowych fabrykach osiągnęły wartość ponad 77 mld zł, znacząco przekraczając wartość produkcji samochodów. Stanowiło to 16,7% wartości polskiego eksportu towarowego. Szacuje się, że wartość eksportu polskiego przemysłu motoryzacyjnego w 2017 roku przekroczy 100 mld zł.

Eksport podzespołów, części i akcesoriów motoryzacyjnych (w tym silników) wyniósł 19,5 mld zł, co oznacza wzrost o 7,3% r/r. Eksport pojazdów, przyczep i naczep wzrósł o 10,9%, osiągając wartość 10,9 mld zł. Do najszybciej rosnących podkategorii należały m.in.: układy napędowe i ich części (48,3%), jednoślady (37,0%), poduszki powietrzne i ich części (27,1%), systemy hamulcowe i ich części (19,7%), przyczepy i naczepy (19,2%), układy zawieszenia i ich części (16,2%) oraz samochody osobowe (15,8%).

Wśród kluczowych odbiorców eksportu motoryzacyjnego z Polski na uwagę zasługuje wzrost sprzedaży do Rosji (32,5% r/r), Holandii (25,4%), Hiszpanii (25,2%), Węgier (14,9%) oraz Szwecji (14,7%). Eksport do Niemiec, zdecydowanie największego odbiorcy produktów przemysłu motoryzacyjnego w Polsce, wzrósł o 5,2%. Niewielki spadek całkowitej wartości eksportu motoryzacyjnego z Polski odnotowano jedynie w przypadku dwóch krajów: Francji (-1,2%), oraz Wielkiej Brytanii (-0,1%). Do silnej pozycji konkurencyjnej Polski w handlu silnikami wysokoprężnymi (wartość wskaźnika SCI w 2016 r. wyniosła 0,44) dołączyły pozostałe trzy grupy części i komponentów, jakimi były: silniki benzynowe, części do silników i inne. W handlu międzynarodowym w 2016 r. najsilniejszą pozycję konkurencyjną (SCI > 0,4) Polska zdobyła dzięki handlowi pasami bezpieczeństwa, kołami jezdnyymi oraz ich częściami, chłodnicami oraz elementami układu kierowniczego. Relatywne przewagi handlu odnotowano ponadto w filtrach do oleju lub paliwa, filtrach powietrza dolotowego, akumulatorach kwasowo-ołowiowych, wiązkach przewodów zapłonowych i innych wiązkach przewodów, elektrycznych urządzeniach zapłonowych oraz elektrycznym sprzęcie oświetleniowym, a także siedzeniach samochodowych.

Hossa w segmencie produkcji samochodów przełożyła się na utrzymanie wysokiej koniunktury w polskim przemyśle motoryzacyjnym. Wg danych GUS w 2016 r. średni wskaźnik w sektorze produkcji pojazdów i części samochodowych wyniósł 13,8 pkt i był nieznacznie wyższy od poziomu zanotowanego w 2015 r. (12,5 pkt). W 2017 r. tendencja ta była kontynuowana. Koniunktura w przemyśle motoryzacyjnym jest znacznie lepsza niż

średnio w całym przemyśle, gdzie w 2016 r. wskaźnik koniunktury był równy 2,7. Wykorzystanie mocy produkcyjnych w sektorze motoryzacyjnym w styczniu 2017 r. wynosiło 86% i było porównywalne ze stanem rok wcześniej (85,2%).

Produkcja pojazdów samochodowych, części, akcesoriów oraz przyczep i naczep stanowi jeden z najbardziej innowacyjnych sektorów przemysłowych. Łączne nakłady na działalność innowacyjną w 2015 roku wyniosły 3,4 mld zł, co stanowiło ponad 16% nakładów całego przemysłu przetwórczego. Najważniejszą aktywnością producentów pojazdów i części w obszarze innowacyjności jest działalność badawcza i rozwojowa, która stanowiła 44% (1,5 mld zł) wszystkich nakładów na działalność innowacyjną w sektorze. Drugą największą kategorią w 2015 roku były wydatki inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne (1,4 mld zł). Ogółem aż 36,5% firm produkujących pojazdy samochodowe, części, akcesoria oraz przyczepy i naczepy prowadziło działalność innowacyjną w 2015 roku. Dla porównania - odsetek wszystkich firm przetwórstwa przemysłowego, który podejmował tego typu działalność wyniósł niecałe 18%.

Branża motoryzacyjna odpowiada za ok. 8% PKB i pod względem produkcji zajmuje drugie miejsce w Polsce. Wartość polskiego przemysłu motoryzacyjnego wynosi ponad 135 mld zł. W polskim przemyśle motoryzacyjnym w 2016 r. zatrudnionych było 174,2 tys. pracowników, co stanowiło 10% osób zatrudnionych w przemyśle. W latach 2007-2016 liczba zatrudnionych zwiększyła się o blisko 56 tys. Najbardziej wzrosło zatrudnienie przy produkcji części i akcesoriów - o ponad 55 tys. osób (z 78,7 tys. w 2007 r. do 134,3 tys. w 2016 r.).

Branża motoryzacyjna przyczynia się do utrzymania 436,7 tys. miejsc pracy w polskiej gospodarce. Ponadto w sektorach powiązanych z motoryzacją pracuje kolejne 654 tys. osób. Jak wynika z danych GUS, w sektorze producentów pojazdów, części i podzespołów motoryzacyjnych oraz przyczep i naczep pracowało w 2016 roku ponad 180 tys. osób. Kolejne 16,9 tys. osób pracowało w firmach produkujących opony, szyby i akumulatory samochodowe. Jak pokazują szacunki, w 2016 roku w sektorze handlu i usług motoryzacyjnych pracowało blisko 257 tys. osób. Ponad 654 tys. miejsc pracy w Polsce utrzymywanych jest w sektorach powiązanych z motoryzacją: usługach finansowych, CFM, handlu paliwem, transporcie drogowym i budownictwie infrastruktury drogowej. Łączne roczne wynagrodzenia brutto związane z tymi stanowiskami to 29 mld zł.

W układzie geograficznym, pod względem liczby podmiotów prowadzących działalność na danym obszarze, dominuje pięć województw: śląskie, wielkopolskie, mazowieckie, dolnośląskie oraz małopolskie. W województwie śląskim w branży motoryzacyjnej pracuje już więcej osób niż w górnictwie.

Źródła:

- *Ministerstwo Rozwoju - „50 pozycji towarowych dominujących w eksporcie Polski za styczeń-październik 2017 roku”*
- *Agencja Rozwoju Przemysłu - raport „Ile Polskiego Genu w polskim przemyśle motoryzacyjnym” (Warszawa, wrzesień 2017)*
- *Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego - raport „Branża Motoryzacyjna - Raport” (2016)*
- *Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego - raport „Branża Motoryzacyjna - Raport” (2017/2018)*
- *BGŻ BNP Paribas - raport „Sektor Motoryzacyjny - produkcja części samochodowych” (maj 2017)*
- *KMPG - „Stan branży motoryzacyjnej oraz jej rola w polskiej gospodarce” (wrzesień 2017)*

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego